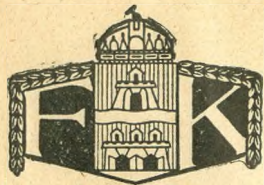

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím: *Nehéz probléma a Gellérthegy*

Forrás: *Budai Napló*

Bp.

(Hely)

1931. II. 28.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Old

Osztályozás

Tárgy

712.21

Hely

Idő

"1931"

Személy

Nehéz probléma a Gellérthegy!

A Gellért-rakpart parkos rendezésére kiírt tervpályázat eleje és a hegy tetején való befejezése — Hegedüs Ármin 23 éves terve — Alpár Ignác és Kotál Henrik elgondolása

A pesti Vigadóban most szegeztek ki azt a negyven pályázati tervet, mely hivatva volna megoldani a Szent Gellért-fürdő és Rudas-fürdő közötti gyógysetány fedett kolonád kérdését, belevonva e sétány területébe a mostani kocsutat és áthelyezve a villamos közlekedést a kibővített Dunaparra, esetleg a föld alá.

A tervpályázat állítólag rendkívül jól sikerült és sok pompás, bravúros tervet küldöttek be. Ma még korai volna beszélni róluk. De megelőzte ezeket a Szent Gellért-fürdőt építő Hegedüs Ármin és Sebestyén Artúr építészek terve, mely az akkor tervezett fürdőszállodával kapcsolatosan igyekszik a Gellért-rakpart kérdését is megoldani. Erről tartott előadást 1907 nyarán Hegedüs Ármin a „Magyar építőművészek szövetségének” egyetemes ülésén és bemutatta az idevonatkozó terveket. Azok ma is aktuálisak.

Előadásában kifejtette Hegedüs, hogy a főváros a legközelebbi jövő teendőinek programjába vette fel elismert gyógyhatású forrásai természet nyújtotta előnyeinek egy nagy-szabású, céltudatos fürdőpolitika követése által leendő gyümölesztetését.

Tehát már 1907-ben, amikor a főváros hatósága — szerinte — három nagy fürdőintézet megépítésének eszméjével foglalkozott.

A Rudasfürdő és az építés alatt álló Sárosfürdő, később Szent Gellért-fürdő területe a Gellérthegy lábánál fekszik s leendő látogatói, különösen bentlakó betegek üdülő sétáiknál, úgy szólván csak a Gellérthegy — bár gyönyörű lélekemelő kilátást nyújtó — de mégis beteg embernek, *különösen csúszos betegnek nehezen járható sétányútjaira* lennének utalva.

Pedig a két főépület-csoportot egy közös, nagyterjedelmű parkba kell belhelyezni, amely zavartalan sétaközlekedést biztosít a fürdőintézet betegeknek s a két fürdőépület-csoport között.

A fővárosi közmunkák tanácsa, amelynek a Gellérthegy, — teljes joggal, — régóta dédelgetett kedvence, nagy szeretettel látott hozzá a főváros eme nagy kincsének, amelyhez foghatóval, úgy klimatikus, mint szépsézeteti szempontból talán egy európai város sem dicsekedhetik — a nagyközönség számára könnyen hozzáférhető, élvezhetővé tevéséhez. Kétségtelen azonban, hogy a hegynek

óriási sziklatömbjei szépsézeteti szempontból nem igen tűrik meg a *lábazatszerű bekerítést* s ezért az egész kiképzésnek csak előnyére szolgálna és a kiesínyesnek látszó „hegy-lábazat” jelleget teljesen megszüntetné, ha a hegy mellett nem villamos, teher- és egyéb kocsiközlekedésre szolgáló kövezett úttest, hanem folvtatólagosan parkozott terület vonulna végig.

Ezért javasolta már az eszmei pályázat alkalmával a Ferenc József-híd tengelyében fekvő Kemenes-utának a híd tengelyére merőleges irányban való áthidalását olyképpen, hogy a fürdőhöz tartozó szálloda II. emeleti magasságából kiinduló áthidalás a szemben fekvő sziklabarlang fensíkja elé vezessen. Azután a barlangon át ki, a Gellérthegyet szegélyező parkba, nagyon ügyes és tetszetős elgondolással és kivitelben. Ezt a javaslatot el is fogadta a város és ez a Sárosfürdő második tervpályázatának programpontját is képezte, de kivitelre akkor nem került.

Most, 23 év után ez képezi a tervpályázat tárgyát.

Alpár Ignác és tanítványa, Kotál Henrik építészek a Fürdőváros Egysület, utóbb az e címen alakult és a Szent Gellérthegyen fürdőügyi kiállítást tervező részvénytársaság megbízásából foglalkoztak egyrészt a citadellának e célra való átalakításával és ezzel kapcsolatosan a két fürdőt összekötő gyógysetány, illetve az egész terület rendezésével 1925 és 1926-ik esztendőben.

A kiállítás tervét különféle huza-vonák elgáncsolták, de a tervek meg-

maradtak és azokat Alpár halála után, a változott viszonyokhoz mérten átdolgozta Kotál Henrik műépítész és terveit, — pályázaton kívül — mert más célokat is szolgál, benyújtotta.

E tervek szerint a Gellérthegy, a rajta lévő citadellával, valamint az alatta fekvő fürdők és gyógysetány képezné a fürdőváros központját.

Ez a terv lent a hegy lábánál fedett, de nyáron nyitható kolonád, amely magában foglalná a hegy alján fakadó és szépen foglalt összes forrásokat, amelyek egyúttal fűtenék is télen a gyógysetányt. Ez a kolonád vezetne a Gellértfürdőtől a Rudasfürdővel szemben épülő sikló állomá-sáig. A fürdővendég ezen a siklón jutna fel a hegyre, ahol a citadellát felhasználó Kurhaus állana, mellette pedig 12 emeletes toronyszerű épületben volna a szálloda, amelynek minden szobájából világszép kilátás nyílna.

A szálló és Kurhaus volna a fürdőváros központja.

Ez a terv is tetszetős, ha nem is hegyi stílus, hanem inkább felhőkarcoló. Mindenesetre nagyot változtatna a Gellérthegy eddigi képén.

Valószínű, hogy a többi pályázó másképpen fogta fel a dolgot és csak a Gellérthegy alját rendezte, épít gyógysetányt és kolonádot, helyezi át a villamost a Dunaparra, — de azért a terv figyelemreméltó alkotás, és a negyvenet erősen megelőzve, elsőbbségi jogokat szerzett.